

tos kormányzati feladatot képez s hogy e feladatok teljesítése fontos alkotó része a helyes közgazdasági politikának.

Az a rendkívüli pontosság és figyelem, melyben az ipari és kereskedelemügyi szakoktatásunkat részesítette, tanuszkodott mely gondolkodásról, mely nagy közgazdasági életének biztosítását, függetlenségét csak az általános szaknevelés érteleme terjesztésében tudta.

Minden gondolatban, minden tettben egy ember volt, nagy szellemének minden intézkedésén kiértett a szívének dobbanása, mely a hazáért s a hazában annak mindegyik fiáért lángolt.

És ez a hatalmas láng, ez a fénylő tűzoszlop, ez aludt el, ez épen akkor, a midőn melegére, világító erejére forrongó, új kor-szaknak alakuló időnkben legnagyobb szükségünk volna.

Nyomában hamu, por és sötétség maradt, melyre resztek s sugarát csak az a kis örök-mécses hinti szét, mely emlékre gyújtott meg a haza útjára előtt kegyeletlen, hálás nemzete.

A kereskedelmi minisztérium ideiglenes vezetésével Baross elhallozása folytán Wekerle pénzügyminiszter bizta meg a király.

Igazságügyi javaslatok. Egy jogi szaklap szerint az igazságügyminiszter a képviselőház tavaszi ülésénakban a következő, már teljesen kész törvényjavaslatokat fogja benyújtani: A somnás eljárással szülő törvényjavaslat kiegészítésképpen a fizetési meghagyásokról és a végrehajtási törvény módosításáról szülő javaslatokat; a szervezeti törvények befejezésésképpen: a bíróságok tegelemi viszonyairól és felelősségéről szülő javaslatok; a büntetőtörvénykönyv módosítását tárgyzó novellát, a törvénykezési szünet módosításáról szülő javaslatot (s mely felhívást akarja tenni, hogy a szüneti bírák és tanácsok a szüneti ügyeken kívül másokat is elintézzenek); végre törvényjavaslatot úgy tárgyzó, hogy a bíróságok kizárása pénzintézetekből förtérendőnk kölcsönrel több, a büntetőtörvény rendelkezéseinek megfelelő börtön- és fogházpótlék legyen emellett. A képviselőház ősi tisztségében pedig a büntető eljárásról szülő törvényjavaslat fog a ház elé kerülni.

— Mondják meg, mit kívánunk tőlük? Miniszterális választ, vagy őszinte választ?

Miniszter némi habozás után így felelt:

— Mindenesetre jobban örövendének, ha őszinte választ múltatóstólak adni.

Mire Baross így szólt:

— Ezt azért kérdeztem, uraim, mert ha miniszterális választ akarnak, akkor csak annyit felelhetnek, hogy átveszem a kérvényeket és bebotánok tanulmányozni fogom és a mitőlom telik, meg fogom tenni várom érdekében, ha az érdeket az országos érdekekkel nem fog ellenkezni. De ha őszinte választ akarnak, akkor csak annyit mondhatnak, hogy nagyon sajnálom. Kesse nem kaphat vasúti tábletvesztőiséget, mert már oda ígertem azt Sátorajai-Ujhelynek.

Az elhunyt miniszter disztalgia volt az E. M. K. E.-nek. Ő rendelte el az összes távíró-és postahivataloknak, hogy az egyesület leveleit a közhasználatra E. M. K. E. czimzen expedíálhassák. Ő maga is mindig így írta. Nem volt az egyesületnek oly kérdése, a melyet ne teljesített volna. A maradvásrhelyi tavalyi közgyűlésről hivatalos előfelajánlással mentette ki elmaradását. Az egyesülettel véleményes javaslatot kért be a széki kérdéssől s az ennek alapján bertejesített maguk munkálatait figyelemmel olvasva el, azt megfog hangu tra kiérteében közsözte meg, a viszont az egyesület a miniszter felszólítására anyagi és erkölcsi erejével igyekezett a széki-

A püspöki konferencia.

A hercegrímás által összehívott püspöki kar tanácskozásának egyik főtárgya a kongrua rendezése. E kérdés végleges megoldása tekintetében a primásnak mint hatályos, megmaradt a maga elvi megállapodása, épp úgy, mint a katolikus autonómia tekintetében is s a princípális kérdések megvitatása szintén beleesik a mostani tanácskozás körébe. Konkrét alakban formulázott tervek azonban csak a kongrua ideiglenes rendezéséről került a konferencia elé. E szerint be nem térv az e kérdéssel kapcsolatos egyéb kérdések, nevezetesen a kegyuraság, a párbér és az autonómia megoldása, megleszöndök a lelkési javaknak osztrázása s megkeresztetése a midő a felelet arra, hogy a hol a kongrua bizonyos minimumot nem örö, az a pótolható legyen. A fedezetet, legáltalában részben, a vallásalap szolgáltatná, melynek a javadalmazás mintegy 120/000 frt most, erőteljessé rendeltetésszerű előtérbe, papnovellák-hárak, apokrisztokorok stb. költségeire fordítatik.

A püspöki karnak az elkezesztési kérdésében elfoglalt álláspontjáról a Magyar Állam a következőket jelent:

A hercegrímás a konferencia elő három kérdéséről a keresztelési konfliktus megoldására nézve s azok felett határozatot kért. E három kérdés és az azokra adott válasz a következő: I. kérdés: Elfogadhatónak tartja-e a magas püspöki kar, hogy a plébánosok a egyes hitesszolgálatból származott gyermekek anyakönyvi kivonatát évenként többször kumulatív a polgári hatóságknak megküldjék? — Válasz egyhangúlag: Nem.

II. kérdés: Elfogadhatónak tartja-e a magas püspöki kar, hogy a egyes hitesszolgálatból származott gyermekek anyakönyvi kivonatát a polgári hatóságok esetről-esetre leendő áttételre a szülői, keresztadók és szülészökö kötelezettségeinek? — Válasz egyhangúlag: Nem. — III. kérdés: Szükségesnek tartja-e a magas püspöki kar az 1898. LIII. t.-csik 12. §-ának revízióját? — Válasz egyhangúlag: Igen. Egybevettve a kérdés előzményeit, világosan áll elötnök, hogy a fenti három pont jóváteképén a magyar koronának a propozícióját képző és nem a kurjának vagy a hercegrímásnak véleményét, mivel azok az 1890. sept. 26-iki dekreummal meghaladt állapota vonatkoznak. Ugyanezt mutatja a püspöki karnak a pápai döntés szellemében adott egyhangú válasza.

Baross temetése.

Az egész főváros népének és a vidéki résztvevőnek óriási részvétel mellett temették el a szerdán Baross Gábort.

A küldöttségnek szakadatlan sora vonult a budai oldalon, egyes testületek kibontott zászlók alatt.

Jelen voltak: Paar lovassági tábornok, a király képviselőiben; Jenő főherceg ezredesi testei díszben; a miniszterek teljes számban, feteke díszmagyarban; a külügyminisztérium köp-

és erdélyi ipari kérdésekben rendelkezésre állók. Az erdélyi iparügyelői intézményt az E. M. K. E. kérdésre alakította át s hozzájárult az egyesület is, hogy a székiek külön kereskedelmi és iparkamarát kaptak. A miniszterrel szerződött 15 ezertőlom az egyesület s építette az államvasút kolozsvári üzemeltetősége számára azt a sróp bérházat, a melyben az E. M. K. E. tükéinek egy része van elhelyezve. Az egyesület 25,000 frt átdozott létesített balázsfalvi iskoláját jelen-tékény évi segélyileg támogatta s a gyermekekkel a közel fekvő falvakból a vasuton ingyen szállítatta az iskolába és minden szombaton ismét hazá. Az E. M. K. E. tudja legjobban, hogy Barossal az erdélyi rész ipari reorganizációja s a székiek közgazdasági kérdés megoldásának fő munkása szállott sírba. Ettől a két kérdésről pedig első sorban függ Erdélyi magyarnak megtartása s biztosítása.

A hivatalos érintkezésében oly rideg és szigorú miniszter a legjobb férj, a leggyöngyödebb apa volt. Baross imádta gyermekeit. Különösen a kis Gabi volt szívefogó. Egyetlen fiaskját otthon taníttatta. A miniszter megbedegedése előtt négy héttel tette le a kis Gábor a harmadik elemi osztály magánvizsgálatát. A vizsgálat a budai kapuczinusok épületében levő vizsátör elemi iskolában folyt le igen jó sikerrel. A vizsgázó rendkívül boldoggá tette fiának elömetését. A miniszter a mi kedve szabad ideje maradt, azt ki-

viselteben Páretti, Talyán, Glanz osztályfőnök, osztály advari egyenruhában; a képviselő pártkülönbesség alkál mintegy 800-an, Bányai báró vezetésével; a főispáni kar teljes számban; a fővárosi tábornoki kar, Lokvóvár herceggel; előlők; köztársaságoknak csaknem valamennyi jelese, a politika, a tudomány, művészet előkelőségei.

Pont négy órákor érkezett meg Vaszary hercegrímás titkárnak kíséretében. A primás, kit a papság ünnepélyesen fogadott, a minisztérium egyik termében az asszisztáló pappalag együtt pápi ornatuiba öltözött. A primásnak segédkező: Bende Imre beszercebányai, Steiner Fülöp székesfehérvári püspökök, Csernoch apátkanonok, Széchenyi Miklós apát, a kapuczinus-szerzet tagjai. Az opera és népszínház tagjaiól alakult énekkar énekelte a cirum dederumot.

A szertartás alatt a hercegrímás annyira zokogott, hogy több ízben nem tudta folytatni azt. Végül a holttestet ünnepélyesen beszentelte.

A koszorúk elhelyezése után lassu lépésben megindult az óriási menet, melynek lovas rendőrök csatlakoztak utána. A fényáldozd, mely az óriási sely folyóan annyira hibáztatott, hogy többek nagy rándulást támadt, nem történt semmi baj.

Majd megszöndök a bazilika hatalmas új hangra is, a menetet pedig egyelőre a földút-utazá torlorkota. Tovább haladt, a nyárgói pályaudvar felé. Nem is lehetett megkérdni, mint hogy a vasminiszter főe szárnyán roboogjon utolsó pihenő helye felé.

Mialatt a földút-utazás járt a menet, hatalmas zápor kerekedett, a mely elárasztotta a pályaházakat. Már előbb is megérett egyezze az eső, de csakhamar előlöt s azt lehetett hinni, hogy meg se indul több. Úgy tiszta, felhőtelon volt az ég. A váci kórtárat egész hosszabon előntötte a kíváncsiak roppant áradata, az alakok, kapuk is mind meg voltak rakva emberekkel s a lovasrendőrök alig bírtak utat nyitni a menetek. E hosszú utat a gyszalobogó lengon igen sok házon, söt némelyiknek az erkélyét is bevonták fekete lepellet.

A lipótvárosi bazilika előtt megállapodott a gyszármont s Oászká érese a zuhogó esőben njra beszentelte a halottat, aztán a két püspökkel együtt a templom sekrestyéjébe ment átöltözni. A miniszterek és egyéb "notabilitások a földút-utazá sarkán kocsira ültek, csak Wekerle Szendrő gyalogolt meg a koporsó után a kereskedelmi minisztérium tisztviselői közt.

A bazilika túl meg lassabban húzódtott tovább a menet, mint előlöt, mert a széles utat teljesen

zárólag gyermekeivel töltötte. Minden reggel magához vette kis fiát Gyágába és ott kérte ki tegnap lelkéjét. Ha csak szeret ebbetne, jelen volt a lelkészakárnál és fia tanítóival, ki három év óta járt naponta két órára a házhoz, gyakran hosszú tanúgyi és nevelési vitákba ereszkedett. Sokszor említette, hogy mint a ház közoktatási ügyi bizottságának egykori előadója és elnöke, ő is ért valamiképp tanúgyi dolgokhoz, és ítélete csakugyan rendkívüli olvasottságra és tájékozottságra vallott.

Nagy fény aludt ki e kiváló emberünk halálával és nagy esztelen mint el volt a sok ember meg. De csak külsőleg mint el a fény; emléke világlátott fog mindonkor és kiirtathatóni beleévedik a nemzet szívébe. Ő volt a magyort, mi leszünk az aratók. Ő volt a keszdeményes; a ki utána következni, annak utja egyengetve van és csak nyomuk látni lépnie. A sok legerősebb értelembe az idők szavát és korának legfőbb követelményeit. Férfi volt egy férfi vezére, a ki sohasem hátrált ott, hol megvetette lábát és minden törekvésnek, minden munkájának bízkeségét a nemzeti jólétben és fölívargzásában kereste.

Neve örökké benne lesz a dícsók pantheonjában. A magyar nemzetnek a legfőbb példaképe. A magyar nemzetnek a legfőbb példaképe. A magyar nemzetnek a legfőbb példaképe.

